

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

освітньо-професійної програми “Образотворче мистецтво”
спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
Освітній ступінь – бакалавр
Педагогічний факультет

1. Координатор ECTS від факультету – Сова Ольга Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва.

Гарант програми – Сова Ольга Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва.

Контактна інформація: адреса: м. Київ, вул. О.Кониського, 8/14, оф. 10-12.
Тел./факс: (044) 486-41-40, e-mail: kom@udu.edu.ua

2. Кваліфікація – бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації

3. Термін навчання на денній формі – 3 роки 10 місяців

4. Кількість кредитів – 240

5. Рівень кваліфікації – НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА-другий цикл, QF-LLL- 7 рівень

6. Галузь навчання – 02 Культура і мистецтво

7. Стислий опис умов для навчання на факультеті. Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація забезпечена всіма спеціалізованими майстернями-лабораторіями: клас рисунка, клас живопису, кабінет історії мистецтв, клас декоративного мистецтва, клас композиції, кабінет пластичної анатомії, майстерня скульптури та художньої кераміки, клас комп'ютерної графіки та зал для комп'ютерного тестування. Наявні також спеціалізовані класи, обладнані для проведення практичних занять з психології мистецтва, педагогіки і психології вищої школи, сучасних інформаційних технологій, методики навчання образотворчого мистецтва. Лекційні та практичні аудиторії оснащені сучасними технічними засобами: мультимедійні проектори, ПЕОМ, спеціальні екрани-плазми та інше. Технічні характеристики комп'ютерної та презентаційної техніки, мережевого обладнання відповідають вимогам сучасних програмних продуктів на основі Windows-технологій.

8. Вимоги до зарахування на навчання. Вступне фахове випробування з дисципліни “Образотворче мистецтво” на здобуття ступеня “Бакалавр”, проводиться у формі творчого конкурсного випробування, яке передбачає виконання простого натюрморту з гіпсовим тілом в техніці акварель на форматі паперу 30x40 см (А-3). Термін проведення вступного випробування – 6 академічних годин.

У ході творчого конкурсу абітурієнти мають продемонструвати належний рівень володіння всім комплексом образотворчих умінь: перспективна побудова простору, виявлення об'ємності та положення кількох предметів у просторі, виконання поетапного зображення лінійного конструктивного рисунка натюрморту, виявлення м'яких і контрастних тональних співвідношень, володіння технологією роботи на папері фарбами, що застосовують у кольоровому зображенні, виявлення зорового центру композиції натюрморту, komponування натюрморту в форматі, виявлення основних колірних акцентів, ескізування і послідовне створення натюрморту від загальних окреслень головного і складових елементів композиції до лінійного, тонального і колірною завершення з виявленням цілісності форми та змісту, використання графічних та живописних художньо-виразних засобів композиції, виявлення статичної або динамічної композиційного рішення натюрморту, виконання роботи послідовно, від загального до часткового, завершення роботи проробкою деталей та узагальненням, доводячи до цілісності та художньої виразності, виявлення повноти об'ємно-просторового сприймання

світу, здатність аналізувати і передавати засобами образотворчого мистецтва найтипівіші риси предметів і явищ, форму, фактуру, об'єм, колір, положення в просторі тощо.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться членами предметної комісії відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня якості виконання екзаменаційного завдання абітурієнтом виводиться за результатом обговорення членами комісії особистих оцінок його роботи.

9. Профіль програми. Художня освіта, образотворче мистецтво.

Фахова підготовка з образотворчого мистецтва.

Професійно-прикладна орієнтація. Підготовка дозволяє продовжити навчання та наукові дослідження за спеціальностями: професійна освіта (образотворче мистецтво), живопис, скульптура, графіка, декоративно-прикладне мистецтво.

Програма формує критичне мислення в галузі художньої освіти, креативність у процесі створення самостійного художнього продукту.

10. Програмі результати.

ПР01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР03. Застосовувати основні правила морфології та синтаксису для розуміння і складання текстів державною та іноземною (-ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

ПР04. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.

ПР05. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПР06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого і декоративного мистецтва в практичній діяльності.

ПР08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР09. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування).

ПР11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПР12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПР13. Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ПР14. Дотримуватися морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві.

ПР15. Трактувати формотворчі засоби образотворчого та декоративного мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку в комунікативному просторі.

ПР16. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого та декоративного мистецтва.

ПР17. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПР18. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПР19. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості. застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

ПР20. Застосовувати основи педагогіки у сфері мистецької освіти, володіти методикою викладання фахових дисциплін у закладах загальної середньої та спеціалізованої художньої освіти.

11. Структурна діаграма програми з кредитами ECTS

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів
Обов'язкова частина		
Цикл загальної підготовки		
ЗП01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
ЗП02	Історія української державності	3
ЗП04	Філософія	3
ЗП05	Громадянська освіта та основи демократії	3
ЗП06	Академічна культура	3
ЗП07	Іноземна мова	6
ЗП08	Цифрові технології	3
ЗП09	Культура здоров'я особистості	3
Цикл професійної підготовки		
ПП01	Теорія та історія культури і мистецтва	11
ПП02	Колористика	3
ПП03	Перспектива	3
ПП04	Пластична анатомія	3
ПП05	Живопис	33
ПП06	Рисунок	33
ПП07	Скульптура	9
ПП08	Прикладна графіка з комп'ютерними технологіями	12
ПП09	Композиція	9
ПП10	Педагогіка і методика художньої освіти	5
Практична підготовка		
П01	Культурологічна практика (позакредитна) безвідривна	
П02	Навчально-творча практика (пленер), безвідривна	6
П03	Навчальна (педагогічна) практика	3
П04	Виробнича творча практика	9
П05	Виробнича (педагогічна) практика	6
БР	Підготовка бакалаврської роботи	6
	Курсова робота з теорії та історії культури і мистецтва	1
	Курсова робота з педагогіки і методики художньої освіти	1
	Загальний обсяг нормативної частини	180
	Загальний обсяг вибіркової частини	60
	Загальний обсяг освітньої програми	240

12. Форма навчання – денна.

13. Оцінювання. Поточний тестовий контроль, модульний контроль, усні презентації, диференційовані заліки, письмові та усні экзамени, екзаменаційні перегляди творчих робіт, звіти з практики, випусковий комплексний кваліфікаційний екзамен, захист бакалаврського проекту.

14. Бази практик. Основними базами виробничих практик, з якими встановлені довготривалі та продуктивні зв'язки є: Спеціалізована школа-інтернат I-II ст. з поглибленим вивченням предметів художньо-естетичного циклу № 14, Центр технології творчості та професійної орієнтації шкільної молоді (м. Київ, вул. Юрія Пасхаліна, 15), Спеціалізована школа-інтернат I-II ст. з поглибленим вивченням предметів художньо-естетичного циклу № 14 (м. Київ, бульвар Перова, 3), Міжнародний дитячий центр "Артек" (м. Київ, Пуща-Водиця, 14-та лінія), ДОТ «Каштан» (Київська обл., смт. Козин) та інші заклади, з якими укладені угоди про співпрацю.

15. Доступ до подальшого навчання. Магістерські програми з образотворчого мистецтва та методики його навчання.

16. Інформація стосовно освітніх компонентів

ПП01. Теорія та історія культури і мистецтва. Предметом курсу є образотворче мистецтво, його види, жанри, художні засоби та прийоми; техніки та технології живопису, графіки та скульптури; образотворче мистецтво Стародавнього світу і традиційних цивілізацій Сходу, Середньовіччя і Ренесансу, Нового і Новітнього часу. Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на формування стійкого інтересу до майбутньої професійної діяльності, засвоєння базового категоріального апарату дисциплін образотворчого мистецтва, системи ціннісно-сміслових настанов світового та національного образотворчого мистецтва; студент має освоїти базові знання з технік і технологій живопису, графіки, скульптури, особливостей їх історичного розвитку, застосовувати їх в художніх практиках, аналізувати твори образотворчого мистецтва на основі критичного мислення.

Обов'язковий, 1-3 семестр, 12 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Лектор – проф., док. пед. наук Шевнюк О. Л.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практично-творчі заняття, педагогічне проектування.

Оцінювання – екзаменаційне тестування.

Мова викладання – українська.

ПП02. Колористика. Предметом курсу є колір, та його сприймання; його роль в системі візуальної інформації; колір як знак; ахроматичні кольори та їх характеристика; основні характеристики хроматичних кольорів; колірні контрасти; колірна гармонія як засіб формування художнього образу. Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на вивчення теоретичних основ науки про колір, місця і ролі кольору в українському та світовому мистецтві, у житті суспільства; законами кольорознавства; оволодіння студентами теоретичних знань про властивості і сприйняття кольору та законами колірної гармонії, впливу колірного середовища на людину та використання цих знань у живописній та композиційній практиці.

Обов'язковий, 1 семестр, 3 кредити.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – старший викладач, лауреат Державної художньої премії імені Наталі Забіли Шалварова К. С.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП03. Перспектива. Предметом курсу є нарисна геометрія як допоміжна дисципліна у вивченні основ зображувальної грамоти. Мета і завдання навчальної дисципліни

формування стійкого інтересу до майбутньої професійної діяльності, освоєння законів перспективи; студент має освоїти професійну термінологію, знати закони зображення на площині тривимірних об'єктів за законами лінійної перспективи та застосовувати їх на практиці, володіти технологічними прийомами та засобами побудови перспективи.

Обов'язковий, 2 семестр, 3 кредити.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – старший викладач Карпенко В. А.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП04. Пластична анатомія. Предметом курсу є Закономірності зображення тривимірних об'єктів на площині. Анатомічні особливості людського тіла і способи його зображення на площині. Мета і завдання навчальної дисципліни передбачають підготовку майбутнього вчителя до зображення на площині тривимірних об'єктів; за готовим графічним зображенням уявляти форму предмета, читати креслення; застосовувати теоретичні і практичні знання та уміння для створення графічних зображень; формувати основи фахових знань з пластичної анатомії для майбутньої професійної діяльності вчителя образотворчого мистецтва, вміти використовувати теоретичні знання з пластичної анатомії в художній та педагогічній практиці.

Обов'язковий, 3 семестр, 3 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – старший викладач, член Спілки дизайнерів України Цебенко Л. І.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП05. Живопис. Предметом курсу є основи техніки акварельного живопису; акварельний живопис натюрморту; живопис натюрморту із складними тональними співвідношеннями; передача простору засобами пастозного живопису. Мета і завдання навчальної дисципліни передбачають підготовку майбутнього вчителя до створення живописних зображень предметів і простору на площині та оволодіння методикою навчання цьому учнів; навчання студентів живописної грамоти, розвиток специфічного живописного бачення, пам'яті та мислення, чуття кольору і тону, навичок практичної роботи з художніми матеріалами, фарбами і форматом.

Обов'язковий, 1-8 семестр, 33 кредити.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – доцент, канд. пед. наук, лауреат Всеукраїнської художньої премії імені Наталі Забіли Сова О.С.; старший викладач, лауреат Всеукраїнської художньої премії імені Наталі Забіли Шалварова К. С.; старший викладач, член Національної спілки художників України Труш В.М.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП06. Рисунок. Предметом курсу є рисунок та його засоби виразності; передача складних тональних співвідношень у натюрморті; побудова та тональне вирішення просторових планів складного інтер'єру; конструктивно-анатомічна будова голови людини. Мета і завдання навчальної дисципліни передбачають підготовку майбутнього вчителя до створення графічних зображень предметів і простору на площині та оволодіння методикою навчання цьому учнів; засвоєння правил графічного зображення та законів побудови форм на

площині, послідовного оволодіння різними видами рисунку, графічними техніками і матеріалами, створення художнього образу за допомогою виражальних засобів рисунку.

Обов'язковий, 1-8 семестр, 30 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – старший викладач, член Спілки дизайнерів України Цебенко Л. І.; старший викладач Карпенко В. А.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП07. Скульптура. Предметом курсу є ліплення простого тривимірного зображення. Створення образів складної пластики в круглій скульптурі та рельєфі. Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на оволодіння знаннями та уміннями для творчого засвоєння тривимірного художнього зображення в конструктивному, пластичному та анатомічному аспектах; оволодіння конструктивно-пластичними навичками передачі тривимірного зображення в м'яких матеріалах та набуття навичок композиційної творчості та художнього досвіду для подальшого саморозвитку.

Обов'язковий, 3-4 семестр, 9 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – доцент Красноголовець О. С.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП08. Прикладна графіка з комп'ютерними технологіями. Предметом курсу є прикладна графіка, її завдання і засоби виразності; мистецтво книги; проектування та практичне виконання прикладних графічних творів рекламного призначення. Мета і завдання навчальної дисципліни передбачає підготовку студентів до створення композиційно цілісних і гармонійних за кольором творів прикладної графіки; студент має засвоїти композиційні закономірності побудови творів прикладної графіки.

Обов'язковий, 5-8 семестр, 12 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – доцент, канд. пед. наук, лауреат Всеукраїнської художньої премії імені Наталі Забіли Сова О.С.; старший викладач, лауреат Всеукраїнської художньої премії імені Наталі Забіли Шалварова К. С.; старший викладач, член Спілки дизайнерів України Цебенко Л. І.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП09. Композиція. Предметом курсу є фотографія як мистецтво; плакат як вид графічного мистецтва; портрет і однофігурна сюжетна композиція; композиція тематичної картини; композиція в монументальному мистецтві. Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на формування у майбутнього педагога досвіду побудови художньої форми твору, знаходження його конструктивно-пластичної структури, обумовлене змістом, авторським задумом і установкою на сприйняття в просторі і часі; формування технічних навичок у відображенні дійсності та втіленні її в художніх образах та сприяння підготовці студентів до майбутньої професійної діяльності.

Обов'язковий, 1-4 семестр, 9 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – старший викладач, лауреат Всеукраїнської художньої премії імені Наталі Забіли Шалварова К. С.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП10. Педагогіка і методика художньої освіти. Предметом курсу є історія методів навчання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх навчальних закладах; дидактичні основи навчання образотворчого мистецтва в шкільній і позашкільній освіті; методика навчання рисунка, живопису, композиції в шкільній і позашкільній освіті. Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на оволодіння закономірностями процесу навчання образотворчого мистецтва в шкільній і позашкільній освіті, його метою та завданнями, ефективними педагогічними умовами та змістом, продуктивними методами та формами, оптимальним технологічним інструментарієм, особливостями моніторингу результатів практичної діяльності; студент здатний організовувати, проектувати, здійснювати та аналізувати цілеспрямоване керівництво навчанням образотворчого мистецтва в шкільній і позашкільній освіті.

Обов'язковий, 4-6 семестр, 6 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Лектор – доцент, канд. пед. наук Руденко І.В.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практично-творчі заняття, педагогічне проектування.

Оцінювання – екзаменаційне тестування.

Мова викладання – українська.

П02. Навчально-творча практика (плер), безвідривна. Предметом практики є навчання рисунка, живопису, композиції у відкритому природньому середовищі. Мета і завдання навчальної дисципліни полягає в активному розвитку художніх здібностей студентів на основі закріплення та розширення теоретичних і методичних знань з образотворчого мистецтва та вироблення умінь створювати на відкритому повітрі візуальне зображення на площині, формування у студентів художньо-образної просторової орієнтації та здатності зображувати натуру у великомасштабному панорамному просторі на двовимірній площині формату, вдосконалення професійних умінь і навичок цілісного сприймання природи в умовах плеру та передачі засобами живопису кольорових співвідношень.

П03. Навчальна (педагогічна) практика. Предметом практики є здійснення спостереження та аналіз мистецької навчально-виховної діяльності вчителя на уроках та позаурочний час, самостійно визначати навчально-виховні завдання контрольних уроків образотворчого мистецтва та обирати оптимальні методи і прийоми для їх вирішення. Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на поглиблення психолого-педагогічних знань студентів про закономірності, види і методи роботи вчителя на уроках образотворчого мистецтва шляхом аналізу безпосередніх спостережень за його педагогічною діяльністю, творчою навчальною діяльністю учнів та самоспостереженням в процесі підготовки та проведення уроків образотворчого мистецтва; вивчення особливостей професійно-педагогічної діяльності та функціональних обов'язків вчителя образотворчого мистецтва; вивчення та аналіз навчально-методичного забезпечення уроків образотворчого мистецтва.

П04. Виробнича творча практика. Предметом практики є творча інтерпретація об'єктів живої природи у рисунку, живопису, авторській композиції. Мета і завдання навчальної дисципліни полягає в активному розвитку художніх здібностей студентів на основі закріплення та розширення теоретичних і методичних знань з образотворчого мистецтва та вироблення умінь створювати на відкритому повітрі візуальне зображення на площині, формування у студентів художньо-образної просторової орієнтації та здатності зображувати натуру у великомасштабному панорамному просторі на двовимірній площині формату, вдосконалення професійних умінь і навичок цілісного сприймання природи в умовах плеру та передачі засобами живопису кольорових співвідношень.

П05. Виробнича (педагогічна) практика Предметом практики є ознайомлення з плануванням та організацією навчальної та навчально-виховної роботи вчителя-предметника, проведення занять, розробка і впровадження інноваційних форм, методів і технологій навчання. Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на підготовку студента до виконання функцій вчителя-предметника, удосконалення набутих у вищому навчальному закладі та на попередніх практиках професійно-педагогічних знань і умінь та відпрацювання їх в процесі навчально-виховної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах; удосконалення педагогічних умінь і навичок планування та проведення занять з образотворчого мистецтва, поглиблення теоретичних знань з історії та методики образотворчого мистецтва та їх застосування у вирішенні конкретних педагогічних задач.

18. Державна атестація. Державна атестація бакалаврів здійснюється шляхом проведення кваліфікаційного екзамену з фахових дисциплін та захисту бакалаврського проекту з образотворчого мистецтва.

Кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін поєднує моніторинг сформованості психолого-педагогічних і художньо-творчих знань та умінь, здатності до фахової діяльності викладачів образотворчого мистецтва у ЗОШ та ПНЗ.

На захист бакалаврського проекту подається художньо-творча робота з наочними розробками та показом послідовності виконання – від простого до більш складного, загального до часткового, та обґрунтуванням основної концепції у презентації. Обов'язковою є зображально-методична розробка, в якій наочно показано послідовність, поетапність виконання образотворчої чи декоративно-прикладної роботи, що орієнтує на професійну діяльність випускника.

Атестація бакалавра зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація здійснюється державною екзаменаційною комісією після виконання студентами у повному обсязі навчального плану.

17. Працевлаштування можливе на таких посадах: учитель образотворчого мистецтва загальноосвітнього навчального закладу, викладач спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, керівник студії образотворчого мистецтва, дизайну, прикладної творчості, художник, дизайнер графічних робіт, художник-оформлювач, скульптор, колорист.